

دی دو (2) حاصل کیے۔ اک پوزیشن پاروں دوجا ہائیٹنگ اینڈ مونیٹرنگ کلب دے سینئر نائب صدر پاروں۔ ایس توں بعد میں ایم فل پنجابی دے پہلے پورنچ (20-2018ء) دا حصہ بنیا۔ ایم فل وچ میں بی اے آرز و انگر یونیورسٹی وچ سرگرمیاں دا بہتا حصہ نہ بن سکیا کیوں جے میرا نوں نواں ویاہ ہو چکیا سی۔

ایم فل پنجابی دے تھیسز واسطے مینوں عنوان دتا گیا ”تنویر بخاری لوک ادب دا کھوجی۔“ میرے نگران بہت ای چنگے انسان تے پیار کرن والے پیسے بندے ڈاکٹر ظہیر حسن وٹو صاحب مقرر ہوئے۔ اوہناں دی سربراہی وچ میں ایہہ مقالہ مکمل کیتا اے جے میں سچ دساں تے میں بالکل ای نکمیاں وانگ رہیا واں اوہناں فیر حوصلہ ہمیش ودھائی رکھیا اے۔ جیہدے پاروں میں ایہہ مقالہ مکمل کر سکیا واں۔ رب سوہنا اوہناں نوں صحت، تندرستی والی لمی حیاتی، خوشیاں تے آسانیاں عطا فرمائے۔ آمین

ساڈے ایس مقالے دا عنوان اے ”تنویر بخاری لوک ادب دا کھوجی“۔

ایہدے پہلے باب اندر ایس تنویر بخاری دی حیاتی، حالات تے واقعات بارے کافی معلومات دتی اے۔ ایس واسطے اوہناں نال ملاقاتاں وی کیتیاں نیں۔ پہلے باب دے دو جے حصے اندر اوہناں دی لکھتاں دی جان پہچان کرائی اے تاں جے پتہ چل سکے اوہناں دا تحریری کم کیہ اے، کس طرح دا اے، اوہدے بارے دس پائی اے۔ دو جے باب وچ ایس پنجابی زبان دے وچ لوک ادب بارے کھوج تے ہاڑ بارے مڈھ توں تنویر بخاری تیکر جھات پوائی اے۔ ایہدے اندر ایس لوک، لوک ادب، پنجابی وچ لوک ادب، لوک ادب دا سفر، قدیمی تے موجودہ صورت حال بارے جانکاری دتی اے۔

تیجے باب وچ ایس لوک گیتاں بارے بھرویں جانکاری دلائی اے۔ لوک گیتاں دیاں قسماں، لوک گیتاں دے موضوعات، لوک گیتاں دے مضمون، پنجاب وچ لوک گیتاں دے زندہ ہون تے پرانے ہون بارے جانکاری، لوک گیتاں وچ پائیاں جاون والیاں رسم و رواج، زیورات، رشتے داری، طنز و مزاح، شگن، تہوار، خوشی تے غم، لوک گیتاں وچ ناچ تے لوک گیتاں وچ کہانیاں، واراں تے داستاناں دا ذکر بارے معلومات دتی گئی اے۔

چوتھے باب وچ لوک کھیڈاں بارے جھات پوائی اے۔ کجھ لوک کھیڈاں بارے تفصیلی معلومات وی دتی گئی

اے۔

پنجویں باب وچ لوک رسماں تے رواجاں بارے دسیا گیا اے کیوں ساڈے پنجاب وچ رسم تے رواج پنپ رہے نیں تے کیوں اگلیاں پیڑھیاں ایہناں نوں من وعن تسلیم کرن دے نال نویں زمانے دے مطابق تے اپنی سہولت مطابق تبدیلیاں لیا رہی اے۔ سارا کجھ دسیا گیا اے۔

چھویں باب دے وچ تنویر بخاری دی کھوج تے سبھا بارے مختصر جانکاری دتی گئی اے۔ کیوں اوہناں نے لوک ادب نوں سمیٹیا تے کیوں۔ ایس دے علاوہ اوہناں دے طریقہ کار نوں وی دسیا گیا اے کیوں عام لوکاں اندر پھر پھرا کے لھ لہا کے پرانے بابے تے مائیاں کولوں اپنا کلچر، رسم رواج، کھیڈاں، گیت وغیرہ بارے معلومات حاصل کیتی اے۔

ایہدے علاوہ میں صدر شعبہ پنجابی جناب پروفیسر ڈاکٹر سعید خاور بھٹا ہوراں دا وی شکر گزار آں جیہناں میرا ہر ویلے ساتھ دتا تے دنیا داری وانگوں سمجھایا تے ہلہ شیری دتی رکھی۔

میں شعبہ پنجابی دے استاد جناب پروفیسر ڈاکٹر محمود الحسن بزمی صاحب ہوراں دا بہت ای زیادہ شکر گزار آں کہ جیہناں دی وجہ توں میں بی اے آنرز تے ایم فل تیکر دی تعلیم حاصل کر سکیا واں۔ اوہ اک اجیہا شجر نیں جیہدے توں ہر کوئی فائدہ چکدا اے۔ پھل، سایہ، لکڑی ہر پاسیوں ای کوئی وی اوہناں دے کول کسے وی ضرورت یا مشکل واسطے گیا اے اوہناں نے ہر ممکن مدد تے آسانی آون والے نوں دتی اے۔ رب سوہنا اوہناں نوں صحت، تندرستی دے نال لمی حیاتی، خوشیاں، آسانیاں تے دینی تے دنیاوی کامیابیاں عطا فرمائے۔ آمین

ایس توں علاوہ میں شعبہ پنجابی دے استاد جناب پروفیسر واصف لطیف، پروفیسر ڈاکٹر شبنم اسحاق، پروفیسر کلیان سنگھ کلیان تے پروفیسر ڈاکٹر افتخار سلہری، ڈاکٹر رزاق شاہد ہوراں دا وی شکر گزار آں جیہناں ہر ویلے تے ہر حوالے نال ہر ممکن مدد کیتی۔

اتھے میں اپنے پروفیسر ڈاکٹر ارشد شاہد ہوراں دا وی شکر گزار آں جیہدے ہر ویلے مینوں تھیسز کرن واسطے زور لاندے رہے۔ میں ایہناں دے کول گورنمنٹ اسلامیہ گریجویٹ کالج قصور وچ بطور CTI لیکچرار پڑھاندا رہیا